

BarokOpera
Amsterdam

Foto: Jaap Kroon
Campagnebeeld: Modern Story Studio

Mozart in Istanbul

Ontvoering uit de Harem

artistieke & muzikale leiding
Frédérique Chauvet
regie & composities
Selim Doğru

Programma

Mozarts Ontvoering uit de Harem

Speellijst

Mozarts Ontvoering uit de Harem is een voorstelling van 1u50 met pauze in de theaters, en van 30 min. zonder pauze op de Parade. De gesproken teksten zijn in het Nederlands, de gezongen teksten in het Duits. De aria's van Selim Pasja worden gezongen in het Turks.

Boventiteling: Nederlands

10 oktober | 20.00

Goudse Schouwburg

12 oktober | 20.30

Atlas theater Emmen

22 oktober | 20.00

Podium Mozaïek Amsterdam

25 oktober | 20.00

Schouwburg Hengelo

2026

22 februari | 16.00

De Meervaart Amsterdam

24 februari | 20.15

De Lievekamp Oss

3 maart | 20.00

Schouwburg Odeon Zwolle

Credits

Frédérique Chauvet

artistieke & muzikale leiding

Selim Doğru

regie, composities en dialogen

Bülent Evren decor

Ezgi Köroğlu kostuums

Dirk Blom & Max Honhoff licht & techniek

Aafke de Vries dramaturgie

Nicky van Cleef choreografie

Mark Toxopeus bewerkingen

Zangers

Tinka Pypker sopraan

Nathalie Denyft sopraan

Jan-Willem Schaafsma tenor

Jacques de Faber tenor

Wiebe-Pier Cnossen bariton

Sinan Vural bariton

Klassiek Westers instrumentaal ensemble

Elin Eriksson 1 ste viool

Isidro Albarreal Delgado /

Arwen Bouw 2de viool

Alba Mariela altviool

Tal Canetti cello

Hendrik-Jan Wolfert contrabas

Marion Moonen fluit en piccolo

Diederik Ornée klarinet

Eva Jansen fagot

Anneke Veenhoff fortepiano

Turkse instrumentalisten

Şükrü Kirtiş ney

Uğur Akbaba kanun

Veysel Dzhesur Turkse percussie

Dans

Ayşe Nur Salli

Crew

Nicky van Cleef productieleider

Caroline Heller kleedster

Bert Trenning logistiek

Onno Heerlien voorstellingsleider

Henk Wijnen digital/creative support

Mozarts Ontvoering uit de Harem

BarokOpera Amsterdam

BarokOpera Amsterdam brengt muziektheater waarin iedereen kan kennismaken met populaire opera uit de 17e, 18e en 19e eeuw. De prachtige muziek van deze opera's komt pas volledig tot haar recht in combinatie met dans, fysiek theater en andere kunstvormen. We brengen deze tijdloze verhalen uit het cultureel erfgoed daarom in een vorm die past in de wereld van nu.

Al sinds 2000 brengt BarokOpera Amsterdam jaarlijks een nieuwe, eigentijdse productie in de Nederlandse en Franse theaters. De komende vier jaar slaan we nieuwe wegen in. De oorspronkelijke werken bevatten vaak geromantiseerde fascinaties voor niet-Westerse culturen. Die vertalen we naar onze tijd door in oprechte dialoog te treden met makers en artiesten uit andere culturen.

Wie Miloš Formans film *Amadeus* kent weet dat Mozart met *Die Entführung aus dem Serail* in 1782 een grote vernieuwing bracht. En met groot succes! De setting van een exotisch Ottomaans paleis was destijds hip! Ook opdrachtgever keizer Joseph II was onder de indruk van het resultaat: "*Zu schön für unsere Ohren, und gewaltig viel Noten lieber Mozart!*", zou zijn reactie zijn geweest.

Ondanks dat men nog vrij weinig wist van de Turkse cultuur haalde Mozart het maximale uit wat hij voor handen had. Hij voegde Turkse slaginstrumenten aan het orkest toe en wisselde in zijn compositie bewust Westerse meerstemmigheid af met Oosterse klanken, ritmes en melodieën. Hij zette die afwisselingen bovendien heel geraffineerd in om de personages en hun emoties te benadrukken.

In deze nieuwe bewerking van Mozarts komische en sprookjesachtige *Ontvoering uit de Harem* gaan we een stap verder op de weg die Mozart insloeg. In nauwe samenwerking met mede-oprichter van BarokOpera Amsterdam Gerolf Slot en de in Istanbul geboren regisseur/componist Selim Doğru ontwikkelden we een concept met een veel realistischer Ottomaanse setting. Door toevoeging van traditionele Turkse muziekinstrumenten, nieuwe dialogen en nieuwe Turkse klassieke muziek bevrijden we de oorspronkelijke rollen van de pasja en de harembewaker uit hun karikaturen.

Samen met de westerse personages komen deze Ottomanen nu tot leven als mensen van vlees en bloed uit het Ottomaanse Rijk!

Frédérique Chauvet,
artistiek leider BarokOpera Amsterdam

Deze productie

Mozart is een componist voor wie ik de grootste bewondering heb. Want hij bereikte het moeilijkste in de kunst: hij realiseerde de perfecte ontmoeting tussen eenvoud en diepgang. Je kunt voor je geboorte naar zijn muziek luisteren in de buik van je moeder, en ook een dag voor je sterft.

Het is een superieure, speciale en moeilijke zaak om diepe en filosofische werken te produceren. Nog moeilijker en superieurder is het om dat te doen met grote eenvoud en soberheid. Op dat gebied heeft Mozart mij vanaf mijn eerste dag als componist geïnspireerd.

Toen Mozart deze opera componeerde, wilde hij dat iedereen die gemakkelijk zou begrijpen, ervan zou genieten, erom zou lachen en zich ermee zou vermaken. Met precies die visie hebben we zijn werk opnieuw geïnterpreteerd. We wilden een voorstelling maken voor zowel de echte operaliefhebbers als mensen die voor het eerst naar een opera gaan. Met volledig nieuwe dialogen en een regie vol interessante verrassingen en plezier voor het hedendaagse publiek.

Toen Mozart deze opera componeerde, had hij zeer weinig kennis van Turkse muziek en cultuur. In het Oostenrijk van toen was bekend dat de Turkse muziek zeer melodieuze en vol versieringen was, en kende men het ritme van de Janitsarenmuziek (Turkse militaire muziek). De rest was volledig het product van Mozarts verbeelding.

Je zult muziek horen waarin klassieke Turkse instrumenten samen spelen met klassieke westerse instrumenten uit Mozarts tijd. Misschien was dit wat Mozart zich werkelijk voorstelde: hij had naar Istanbul willen gaan om daar enige tijd door te brengen en de muziek en cultuur van die tijd van dichtbij te leren kennen. Misschien had hij gedroomd van het toevoegen van enkele Turkse muziekinstrumenten aan het orkest.

We hebben een nieuwe interpretatie gecreëerd die enigszins overeenkomt met het antwoord dat ik mezelf gaf toen ik me afvroeg wat hij zou hebben gecomponeerd als hij dit allemaal had kunnen doen. Hij zou het personage van de bewaker zeker niet Osmin noemen maar Osman – de naam Osmin bestaat eigenlijk niet. In de originele versie van deze opera heeft Selim Pasja geen enkele aria, en hij zingt in geen enkele productie die ik tot nu toe gezien heb.

BarokOpera Amsterdam kwam met een geweldig idee en vroeg me om een aria te componeren voor Selim Pasja. In deze voorstelling zul je twee aria's van Selim Pasja horen, begeleid door moderne dans

en ons bijzondere orkest. In deze nieuwe aria's zul je zowel klassieke Ottomaanse als klassieke westerse muzikale kleuren tegenkomen. Je kunt zelfs het gevoel hebben dat ergens de geest van Mozart vaag door de muziek waart.

Met onze voorstellingen realiseren we de wereldpremière van deze nieuwe aria's. Ik ben echt heel benieuwd wat jullie denken van onze gloednieuwe interpretatie. We kijken uit naar jullie reacties. Geniet van de voorstelling.

Selim Doğru,
regisseur, componist en schrijver

Scenografie

Het toneelbeeld voor *Mozarts Ontvoering uit de Harem* is geïnspireerd op Oosterse schilderkunst. In de traditie van de Ottomaanse miniatuurkunst creëren we een landschap in de omgeving van Istanbul. Door hun frontale perspectief geven Ottomaanse ‘miniaturen’ eenzelfde plaats aan binnen en buiten, waardoor ook vandaag de dag het oog van de kijker vol verbazing door het beeld blijft dwalen. Het effect is... een duizeling – in de voorstelling dwalen de zangers/spelers door een drie-dimensionaal beeld – zij completeren deze reusachtige miniatuur. De perspectivische blik zoomt naar binnen toe – en die omvat tegelijkertijd ook de buitenkant. Voor dit toneelbeeld werkte ik samen met Dirk Blom (lichtontwerp), Ezgi Köroğlu (kostuums), en Henk Wijnen (digital/creative support).

Bülent Evren,
scenografie

Kostuums

In de opera *Mozarts Ontvoering uit de Harem* wilde ik de authentieke aspecten van de personages in de magische sfeer van Istanbul benadrukken met krachtige objecten. Hiervoor selecteerde ik eerst iconische stukken voor elk personage. Ik bracht een brug aan tussen modern en klassiek in de ontwerpen om het tijdsconcept te vernieuwen. Bij het creëren van deze brug liet ik me inspireren door Vivienne Westwood.

Ik zorgde er daarbij voor dat de verschijning van alle personages bij elkaar en bij het decor paste. Istanbul is altijd een brug geweest tussen Oost en West. Op basis van dat idee paste ik een techniek toe waarbij ik verbindingen maakte tussen de personages en de gebeurtenissen door middel van de kleur- en patroondetails die ik selecteerde.

Konstanze's liefdesleed in het paleis vergeleek ik bijvoorbeeld met het leven in gevangenschap, en gebruikte daarvoor gestreepte patronen... Zoals de connectie tussen Belmonte's gestreepte kostuum en de lijnen van Konstanze's korset, of de connectie tussen Blonde's Vivienne Westwood-achtige gervuite rok en het gervuite tafelkleed, dat ik koos om haar stoere kant in een punkstijl te benadrukken.

Ik koos voor zachte en kreukvrije materialen, zodat de artiesten zich comfortabel voelden en optimaal konden presteren. Sommige kostuums heb ik opnieuw ontworpen, andere maakte ik van gerecyclede materialen. 90 procent van het vakmanschap, materiaalvoorziening, onderzoek en ontwerp van de kostuums is in Turkije uitgevoerd.

Ezgi Köroğlu,
kostuums

Mozarts taal in onze tijd

Mozart verwerkte in zijn *Entführung* elementen van de toen populaire “Janitsarenmuziek”, geïnspireerd door de militaire bands van het Ottomaanse Rijk. Hij voegde een Turkse trom, bekkens, triangel, piccolo en klarinet aan het orkest toe – waarbij die laatste vermoedelijk de *zurna* imiteerde.

Ik ben gefascineerd door de vraag of Mozart ook andere Turkse muziek kende. Vooral nog is daarvan geen bewijs. Maar ook Gluck gebruikte in zijn aria *Castagno*, *Castagna* al speciale wendingen in de toonladder die sterk doen denken aan de meest gebruikte makam in de klassieke Turkse muziek. Hoorden Mozart en Gluck misschien toch eens een muzikant uit de Janitsarenband een improvisatie spelen?

In onze productie voegen we instrumenten toe die destijds ook in de harem geklonken hebben: de kanun – een liggende harp met een sprankelend timbre – en de ney: een rietfluit met een flexibele, mystieke klank. Door deze prachtige klanken en muziek in ons midden op te nemen hoop ik een antwoord te vinden en zoek naar sporen in de partituur. Ik ben er nog niet uit. Wel heb ik ontdekt dat het Turkse idioom van Mozart veel subtieler is dan vaak gedacht. Behalve de bekende delen als het slotkoor *Bassa Selim* zijn er in de opera overal kleine fragmenten te vinden, waar je opeens een Oosterse parallelle melodie kunt horen of een korte versiering. Wanneer zo’n voorslag snel wordt gespeeld doet dat denken aan Oosterse kwarttonen. Het lijken kleine boodschappen van Mozart die de luisteraar bewust of onbewust richting geeft hoe de dialoog te interpreteren, welke gevoelens de personages hebben.

Voor onze versie gebruik ik een vijf-octaafs fortepiano, zoals Mozart zelf ook had. Als continuo instrument is het perfect voor het ritme en de bas, maar ook om dialogen met de Turkse instrumenten aan te gaan. De ritmische complexiteit en de flexibele toonhoogte van de Turkse muziek dwingt mij tot een andere manier van denken en spelen. Ik geloof dat deze ontdekkingsreis Mozart destijds evenzeer heeft geïnspireerd – en wij zetten die reis graag voort.

Anneke Veenhoff,
pianoforte

Mozarts oorspronkelijke werk

Mozarts opera *Die Entführung aus dem Serail* werd gecomponeerd in 1781-1782, in een tijd van culturele en politieke hervormingen onder keizer Joseph II van het Habsburgse Rijk. Joseph II was een groot voorstander van de Verlichting en wilde kunst en cultuur toegankelijker maken voor een breder publiek. Een van zijn speerpunten was het promoten van Duitstalige opera als tegenhanger van de Italiaanse opera, die destijds het Europese operatoneel domineerde.

Het genre van de Duitstalige *Singspiel* – een mengvorm van gezongen aria's en gesproken dialogen – paste perfect in deze hervormingsplannen. Mozart kreeg van Joseph II de opdracht een opera in het Duits te componeren, die zou aansluiten bij de smaak van het Weense theaterpubliek en tegelijk het nationale culturele erfgoed zou versterken. Voor de tekst koos Mozart een libretto van Christoph Friedrich Bretzner, dat later bewerkt werd door Gottlieb Stephanie de Jongere.

Het verhaal, dat draait om de redding van de ontvoerde Konstanze uit de harem van Selim Pasja, weerspiegelde de fascinatie van het 18e-eeuwse Europa met de 'Turkse stijl' en oosterse exotiek. Mozart maakte gebruik van de toen populaire 'Turkse muziek,' gekenmerkt door klanken die Turkse slaginstrumenten imiteerden en levendige ritmes, maar het waren vooral zijn diepgaande uitwerking van de karakters en emotionele expressie die de opera tot een meesterwerk maakten. Het creatieve proces kende echter enkele onverwachte wendingen.

De rol van Selim Pasja was oorspronkelijk bedoeld als een gezongen partij, maar de geplande zanger bleek op het laatste moment niet beschikbaar. Er was geen tijd meer om een nieuwe zanger te vinden en voor hem zijn partij op het lijf te componeren. Daarom gaf men zijn rol aan een acteur. Hierdoor werd Selim Pasja een unieke figuur binnen het operarepertoire: een belangrijk personage dat enkel via zijn woorden en aanwezigheid kracht uitoefent. Vanaf de première op 16 juli 1782 in het Burgtheater in Wenen was *Die Entführung aus dem Serail* een daverend succes. Het werk werd een mijlpaal voor het Duitstalige operagenre en bevestigde Mozarts reputatie als een van de grootste componisten van zijn tijd.

Aafke de Vries,
dramaturgie

Scène-indeling

Synopsis

De Spaanse edelman Belmonte arriveert bij het paleis van Selim Pasja in Istanbul. Daar zit zijn geliefde Konstanze gevangen, samen met zijn bediende Pedrillo en Blonde, de bediende van Konstanze. Zij zijn door piraten gevangen genomen en daarna verkocht op de slavenmarkt. Belmonte komt ze redden.

Het paleis wordt bewaakt door de ontoegankelijke harembewaker Osman. Hij is dol op de vrijheidslievende Blonde, maar zij weigert zijn onbeholpen avances. Zij en Pedrillo zijn verliefd op elkaar.

Om Belmonte in contact te brengen met Selim Pasja stelt Pedrillo hem voor als een zeer getalenteerd architect. Maar Selim Pasja is er met zijn gedachten niet bij: hij is erg verliefd op Konstanze. Zij is zijn favoriete haremdame en hij wil met haar trouwen. Konstanze weigert, omdat zij haar hart en haar eeuwige trouw aan Belmonte heeft beloofd. Selim Pasja worstelt met zichzelf: hij heeft macht over haar, maar wil haar niet dwingen. Hij gelooft dat hij met haar de ware liefde kan beleven.

Die avond is er een feest in het paleis. Pedrillo bedenkt een plan: hij zal Osman dronken voeren; dan kunnen ze met zijn allen ontsnappen. Het plan mislukt en Osman brengt de twee stellen voor de pasja.

Niet loyaal zijn aan je heerser is hoogverraad en daar staan martelingen en onthoofding tegenover. Osman verheugt zich op die straf die de volgende dag zal worden voltrokken. Maar in Selim Pasja woedt die nacht een strijd tussen zijn machtige en zijn spirituele kant. Als hij de volgende ochtend hoort dat Belmonte en Konstanze hun leven voor elkaar willen geven, ziet hij in wat ware liefde is en schenkt hij ze de vrijheid.

Akte 1

- 1 Ouverture
- 2 Belmonte – Aria: “Hier soll ich dich denn sehen, Konstanze”
- 3 Osman – Lied: “Wer ein Liebchen”
- 4 Osman & Belmonte – Duet: “Verwünscht seist du”
- 5 Dialog: Osman & Pedrillo
- 6 Dialog: Belmonte & Pedrillo
- 7 Instrumentale entree Selim Pasja
- 8 Dialog: Konstanze & Selim Pasja
- 9 Konstanze – Aria: “Ach, ich liebte, war so glücklich”
- 10 Dialog: Konstanze & Selim Pasja
- 11 Selim Pasja – Aria: “Ne vakit”
- 12 Dialog: Selim Pasja – Pedrillo – Belmonte
- 13 Osman – Pedrillo – Belmonte – Trio: ‘Marsch!’
- 14 Blonde – Aria: “Durch Zärtlichkeit und Schmeicheln”
- 15 Dialog: Blonde & Osman
- 16 Blonde & Osman – Duet: “Ich gehe, doch rate ich dir”
- 17 Dialog: Konstanze & Selim Pasja
- 18 Konstanze – Aria: “Martern aller Arten”
- 19 Selim Pasja – Aria: “Sabret ki”

Akte 2

- 20 Dialoog: Blonde & Pedrillo
- 21 Blonde – Aria: “Welche Wonne, welche Lust”
- 22 Pedrillo: monoloog
- 23 Pedrillo – Aria: “Frisch zum Kampfe”
- 24 Feestmuziek – Instrumentaal
- 25 Dialoog: Pedrillo & Osman
- 26 Osman & Pedrillo – Duet: “Vivat Bacchus”
- 27 Dialoog: Pedrillo & Osman
- 28 Kwartet: “Ach Belmonte! Ach mein Leben!”
- 29 Pedrillo – Romance: “In Mohrenland gefangen war ein Mädels...”
- 30 Osman – Aria: “O wie will ich triumphieren”
- 31 Dialoog: Selim Pasja – Osman – Konstanze – Belmonte
- 32 Dialoog: Konstanze – Belmonte – Blondchen – Pedrillo
- 33 Dans – Ney solo – instrumentaal
- 34 Dialoog: Tutti
- 35 Kwintet: “Nie werd ich deine Huld verkennen”
- 36 Slotkoor: “Bassa Selim, lebe lange”

Gezongen

teksten

ARIE BELMONTE

Hier soll ich dich denn sehen;
Konstanze! Dich mein Glück!
Laß Himmel es geschehen!
Gib mir die Ruh zurück.
Ich duldete der Leiden
O Liebe, allzuviel!
Schenk mir dafür nun Freuden
Und bringe mich ans Ziel!

LIED OSMAN

Wer ein Liebchen hat gefunden,
Die es treu und redlich meint,
Lohn' es ihr durch tausend Küsse,
Mach ihr all das Leben süße,
Sei ihr Tröster, sei ihr Freund.
Trallalera, trallalera.

Doch sie treu sich zu erhalten,
Schließ' er Liebchen sorglich ein:
Denn die losen Dinger haschen
Jeden Schmetterling, und naschen
Gar zu gern von fremdem Wein.
Trallalera, trallalera.

Sonderlich beim Mondenscheine,
Freunde, nehmt sie wohl in acht!
Oft lauscht da ein junges Herrchen,
Kirrt und lockt das kleine Närrchen,
Und dann Treue gute Nacht.
Trallalera, trallalera.

ARIA BELMONTE

Hier zal ik jou dan zien,
Konstanze, jou, mijn geluk
O hemel, laat het gebeuren
Geef mij mijn rust terug
Ik duldde al veel lijden,
o liefste, al te veel
Schenk mij daarom nu vreugde
En breng mij naar mijn doel

LIED OSMAN

Wie een liefje heeft gevonden
dat het trouw en eerlijk meent,
beloon haar dan met duizend kussen
Maak haar dan het leven zoet,
wees haar trooster, wees haar vriend
Trallalera, trallalera!

Om haar trouw te laten blijven
sluit hij zijn geliefde op
Want als ze loslopen, die schepsels,
jagen ze iedere vlinder na en
proeven ze al te graag van vreemde wijn
Trallalera, trallalera!

Voor al bij maneschiijn,
vrienden, houd haar dan goed in de
gaten
Vaak loert er dan zo'n jong ventje
Hij lonkt en lokt dat kleine dwaasje
en dan: trouw goedenacht!
Trallalera, trallalera!

DUET BELMONTE UND OSMAN

BELMONTE

Verwünscht seist du samt deinem
Liede!

Ich bin dein Singen nun schon müde;
So hör doch nur ein einzig Wort!

OSMAN

Was Henker laßt ihr euch gelüsten,
Euch zu ereifern,
euch zu brüsten?
Was wollt ihr? Hurtig!
ich muß fort.

BELMONTE

Ist das des Bassa Selim Haus?

OSMAN

He?

BELMONTE

Ist das des Bassa Selim Haus?

OSMAN

Das ist des Bassa Selim Haus.

BELMONTE

So wartet doch -

OSMAN

Ich kann nicht weilen.

BELMONTE

Ein Wort -

OSMAN

Geschwind denn ich muss eilen.

BELMONTE

Seid ihr in seinen Diensten Freund?

OSMAN

Ich bin in seinen Diensten, Freund.

BELMONTE

Wie kann ich den Pedrill' wohl sprechen,
der hier in seinen Diensten steht?

DUET OSMAN EN BELMONTE

BELMONTE

Donder toch op met dat lied van je!
Ik ben dat zingen van jou helemaal
zat;

luister nou gewoon even naar mij
OSMAN

Wie denkt u wel dat u bent,
Wind u niet zo op,
zet niet zo'n hoge borst op!
Wat wilt u? En schiet een beetje op,
ik heb haast

BELMONTE

Is dat het huis van Selim Pasja?

OSMAN

Hè?

BELMONTE

Is dat het huis van Selim Pasja?

OSMAN

Dat is Selim Pasja's huis

BELMONTE

Wacht nou toch!

OSMAN

Ik kan niet blijven

BELMONTE

Nog één vraagje:

OSMAN

Schiet op dan, ik heb haast

BELMONTE

Ben jij bij hem in dienst, vriend

OSMAN

Ik ben in zijn dienst, vriend

BELMONTE

Hoe kan ik hier Pedrillo spreken
die ook bij hem in dienst is?

OSMAN

Den Schurken, der den Hals soll
brechen?

Seht selber zu; wenn's anders geht.

BELMONTE

Was für ein alter grober Bengel!

OSMAN

Das ist just so ein Galgenschwengel!

BELMONTE

Ihr irrt, es ist ein braver Mann.

OSMAN

So brav, daß man ihn
spießen kann.

BELMONTE

Ihr müßt ihn wahrlich nicht recht kennen.

OSMAN

Recht gut; ich lieb' ihn heut
verbrennen.

BELMONTE

Es ist fürwahr ein guter Tropf.

OSMAN

Auf einen Pfahl gehört sein Kopf.

BELMONTE

So bleibt doch!

OSMAN

Was wollt ihr noch?

BELMONTE

Ich möchte gerne ...

OSMAN

So hübsch von ferne
Ums Haus 'rum schleichen
Und Mädchen stehlen? -
Fort, eures gleichen
Braucht man hier nicht.

OSMAN

Die schurk van wie de nek gebroken
moet?

Zoek dat zelf maar uit!

BELMONTE

Wat een ouwe, botte kerel!

OSMAN

Daar heb je nog zo'n galgenbrok

BELMONTE

Je vergist je, het is een brave man

OSMAN

Zo braaf dat ik hem wel aan mijn
zwaard wil rijgen

BELMONTE

Dan ken je hem niet echt

OSMAN

En of ik hem ken!

Ik liet hem vandaag nog verbranden

BELMONTE

Het is, echt waar, een goeie vent

OSMAN

Op een paal, daar hoort zijn kop

BELMONTE

Blijf nou toch!

OSMAN

Wat wilt u toch?

BELMONTE

Ik zou graag...

OSMAN

Lekker om het huis
heen sluipen

En meisjes stelen?

Ga toch weg, jullie soort
hoeven wij hier niet.

BELMONTE

Ihr seid besessen!
Sprecht voller Galle
Mir so vermessen
Ins Angesicht!

OSMAN

Nur nicht in Eifer!

BELMONTE

Schont euren Geifer.

OSMAN

Ich kenn' euch schon.

BELMONTE

Laßt euer Drohn.

OSMAN

Schert euch zum Teufel

Ihr kriegt, ich schwöre

Sonst ohne Gnade die Bastonade:

Noch habt ihr Zeit.

BELMONTE

Es bleibt kein Zweifel

Ihr seid von Sinnen

Welch ein Betragen

Auf meine Fragen

Seid doch gescheit.

BELMONTE

Je bent knetter,
om je gal
zo in mijn gezicht
te spugen

OSMAN

Niet zo driftig

BELMONTE

Spaar mij je gif!

OSMAN

Ik ken uw soort

BELMONTE

Hou op met dreigen

OSMAN

Loop naar de duivel

of u krijgt, ik zweer het,

een genadeloos pak rammel

Maak dat je weg komt...

BELMONTE

Geen twijfel mogelijk:

je bent gek,

hoe jij reageert

op mijn vragen

Gebruik nou even je verstand!

ARIE KONSTANZE

Ach ich liebte,
War so glücklich;
Kannte nicht der Liebe Schmerz.
Schwur ihm Treue,
Dem Geliebten,
Gab dahin mein ganzes Herz.
Doch wie schnell schwand meine
Freude,
Trennung war mein banges Los;
Und nun schwimmt mein Aug in
Tränen,
Kummer ruht in meinem Schoß.

ARIA SELIM PASJA

Ne vakit çevireceksin bana
yüzünü
Ne vakit açacaksın bana
gönlünü
Ne vakit, ne vakit
Sabır en acı ilaçmış ruhumu yakan
En derin yaralara sürülen bir keskin
merhem
Ne vakit vereceksin bana sözünü
Ne vakit söyle ey gönlümün sultanı
Ne vakit

ARIA KONSTANZE

Ach, ik had lief,
was zo gelukkig,
kende geen liefdesverdriet
Ik zwoer hem trouw,
mijn geliefde
en schonk hem heel mijn hart
Maar hoe snel verdween mijn
blijdschap
Scheiding werd mijn angstig lot
En nu zwemmen mijn ogen
in tranen,
verdriet rust in mijn schoot

ARIA SELIM PASJA

Wanneer zul je je gezicht naar mij
keren
Wanneer zul je je hart voor mij
openen?
Geduld is het bittere medicijn dat mijn
ziel verbrandt;
een scherpe zalf die op de diepste
wonden wordt gesmeerd
Wanneer zul je mij je woord geven
Wanneer, zeg het, oh sultan van mijn
hart
Wanneer, wanneer...

**TERZET OSMAN, BELMONTE,
PEDRILLO**

OSMAN

Marsch! Marsch! Marsch!
trollt euch fort!
Sonst soll die Bastonade
Euch gleich zu Diensten stehn.

BELMONTE, PEDRILLO

Ei, das wär ja schade;
Mit uns so umzugehn!

OSMAN

Kommt nur nicht näher,
sonst schlag' ich drein.

BELMONTE, PEDRILLO

Weg von der Türe. Wir gehn hinein.

OSMAN

Marsch fort! Ich schlage drein!

BELMONTE, PEDRILLO

Platz fort! Wir gehn hinein.

ARIE BLONDE

Durch Zärtlichkeit und Schmeicheln,
Gefälligkeit und Scherzen,
Erobert man die Herzen
Der guten Mädchen leicht.
Doch mürrisches Befehlen,
Und Poltern, Zanken, Plagen
Macht daß in wenig Tagen
So Lieb' als Treu' entweicht.

**TERZET OSMAN, BELMONTE,
PEDRILLO**

OSMAN

Mars, mars, mars!
Maak dat je wekomt!
Of anders sla ik erop los
Doe ik graag, dus tot je dienst!

BELMONTE EN PEDRILLO

Oei, dat zou toch jammer zijn,
met ons zo om te gaan

OSMAN

Niet dichterbij
anders sla ik er op los
BELMONTE EN PEDRILLO

Weg van die deur. We gaan naar binnen

OSMAN

Wegwezen, of ik sla erop los

BELMONTE, PEDRILLO

Uit de weg! We gaan naar binnen

ARIA BLONDE

Met zachtheid en gevele,
goede manieren en humor,
verover je de harten
van lieve meisjes snel
Maar mopperend commanderen,
tieren, schelden, pesten,
zorgt dat in weinig dagen
zowel liefde als trouw verdwijnen

DUETT OSMAN, BLONDE

OSMAN

Ich gehe, doch rate ich dir
Den Schurken Pedrillo zu meiden.

BLONDE

O pack dich,
befiehl nicht mit mir,
Du weißt ja, ich kann es nicht leiden.

OSMAN

Versprich mir...

BLONDE

Was fällt dir da ein!

OSMAN

Zum Henker!

BLONDE

Fort, laß mich allein.

OSMAN

Wahrhaftig
kein Schritt von der Stelle,
Bis du zu gehorchen mir schwörst.

BLONDE

Nicht so viel du armer Geselle,
Und wenn du der Großmogul wärest.

OSMAN

O Engländer! seid ihr nicht Toren,
Ihr laßt euern Weibern
den Willen.

Wie ist man geplagt und geschoren
Wenn solch eine Zucht man erhält;

BLONDE

Ein Herz, so in Freiheit geboren
Läßt niemals sich sklavisch behandeln
Bleibt, wenn schon die Freiheit
verloren, Noch stolz auf sie, lachet
der Welt!
Nun troll' dich.

DUET OSMAN EN BLONDE

OSMAN

Ik ga, maar ik raad je aan
om die schurk Pedrillo te mijden

BLONDE

Ach man, hou op,
beveel mij niet langer
Je weet daar kan ik niet tegen

OSMAN

Beloof me...

BLONDE

Hoe haal je het in je hoofd?

OSMAN

Voor de duivel

BLONDE

Ga weg, laat me alleen

OSMAN

Ik zweer je,
geen stap verzet ik
totdat jij mij gehoorzaamheid zweert

BLONDE

Jij vraagt teveel, arme kerel
Ook al was je de grootmogol...

OSMAN

O Engelsen, zijn jullie geen dwazen?
Jullie laten je vrouwen hun gang
maar gaan!

Bedrogen en geplaagd ben je
opgescheept met zulk gebroed!

BLONDE

Een hart in vrijheid geboren,
laat zich nooit als slaaf behandelen
Al raakt het ook zijn vrijheid kwijt,
het blijft toch trots en lacht om de
wereld!

Nu wegwezen!

OSMAN

So sprichst du mit mir?

BLONDE

Nicht anders.

OSMAN

Nun bleib ich erst hier.

BLONDE

Ein andermal. Jetzt mußt du gehen.

OSMAN

Wer hat solche Frechheit gesehen!

BLONDE

Es ist um die Augen geschehen
Wofern du noch länger verweilst.

OSMAN

Nur ruhig, ich will ja gern gehen,
Bevor du gar Schläge erteilst.

OSMAN

Dat zeg jīj tegen mīj?

BLONDE

Goed gehoord!

OSMAN

Nou blijf ik zéker hier!

BLONDE

Ander keertje, nu wegwezen

OSMAN

Wie heeft ooit zo'n brutaliteit gezien

BLONDE

Je hebt nu wel genoeg gezien
Als je nu nog langer blijft hangen...

OSMAN

Rustig maar, ik ga al, graag zelfs,
voordat je klappen gaat uitdelen

ARIE KONSTANZE

Martern aller Arten
Mögen meiner warten.
Ich verlache Qual und Pein.
Nichts soll mich erschüttern,
Nur dann würd' ich zittern,
Wenn ich untreu könnte sein.
Laß dich bewegen,
verschone mich;
Des Himmels Segen
belohne dich!
Doch du bist entschlossen.
Willig unverdrossen
Wähl' ich jede Pein und Not.
Ordne nur, gebiete!
Lärme, tobe, wüte!
Zuletzt befreit mich
doch der Tod!

ARIA SELIM PASJA

Bu kadın çıldırmiş
Ne yaptığını bilmiyor
Bu kadın delirmiş
Ne dediğini bilmiyor

Bir hayalet uğruna
Kendinden geçmiş gibi
Akli başından gitmiş
Hayattan vazgeçmiş gibi

Sanki bir uçurumun kenarında
Sesleniyor celladına

ARIA KONSTANZE

Martelingen van allerlei aard
staan mij nu te wachten
Ik lach om kwellingen en pijn
Niets zal mij overhalen
Alleen dan zou ik beven,
wanneer ik ontrouw zou zijn
Toe, bedenk je,
spaar mij
De hemelse zegen
zal je belonen
Maar je bent vastbesloten
Gewillig, zonder angst
kies ik voor pijn en ellende
Dus: beveel maar, gebied!
Bulder, raas en bries maar!
Uiteindelijk word ik verlost
door de dood!

ARIA SELIM PASJA

Deze vrouw is gek geworden
Ze weet niet wat ze doet
Deze vrouw is krankzinnig
Ze weet niet wat ze zegt

Ter wille van een geest
Alsof ze buiten zichzelf is
Haar verstand is op hol geslagen
Alsof ze het leven heeft opgegeven

Alsof ze aan de rand van een
afgrond staat
Roept ze haar beul

Hissediyor Azrailin nefesini
Akli başında değil bunun

Şuursuz, âmâ, inatkâr
küstah, âsi, isyankâr
gâfil, serkeş, zâlim

Gönlümün sultanı olsun istedim
Tutsağı değil
Özgürce açan bir eşsiz lale
Hiç solmayan

Dili başka söyler, gözleri başka
Bilmiyorum, anlamıyorum
Bir işaret ver bana

Nasıl ki bir tohum toprağın altında
Sabırla beklerse filizleneceği günü
Nasıl ki beklerse açacağı çiçeği
Vereceği meyveyi

Göreceği Şems'in hayaliyle
Nasıl ki beklerse sabırla

O kara toprakta
O sonsuz karanlıkta

Ben de beklerim işte öyle
Terbiye eyler esen ruhumu
Dağlarım coşan nefsimi
Sabret ki ey Selim

Ze voelt de adem van Azraël
Ze is niet bij haar verstand

Onbewust, blind, koppig
Arrogant, opstandig, rebels
Onwetend, weerbarstig, wreed

Ik wilde dat ze de sultan van mijn hart
zou zijn niet een gevangene
Een unieke tulp die vrij bloeit
Nooit verwelkend

Haar tong spreekt anders dan haar
ogen
Ik weet het niet, ik begrijp het niet
Geef me een teken

Zoals een zaadje onder de grond
Geduldig wacht op de dag dat het zal
ontkiemen
Zoals het wacht op de bloem die het
zal worden
De vrucht die het zal dragen

Met het visioen van de zon die het zal
zien
Zoals het geduldig wacht

In die zwarte aarde
In die eindeloze duisternis

Zo wacht ook ik
Tot ik mijn zwalkende ziel heb
beteugeld
En mijn opstandige wil heb getemd
Heb geduld, oh Selim

Açsın aşkın çiçeği
Sabret ki ey Selim
Gelsin aşkın meyvesi

Sabırla işle aşk mücevherini
Her köşesini, her oyunu
Her nakşını, her süsünü

Sabret ki o gerçekten,
O gerçekten aşk olsun.

Sabret ki o gerçekten,
O, gerçekten aşk olsun.

ARIE BLONDE

Welche Wonne, welche Lust
Herrscht nunmehr in meiner Brust!
Ohne Aufschub will ich springen
Und ihr gleich die Nachricht bringen
Und mit Lachen und mit Scherzen
Ihrem schwachen feigen Herzen
Freud und Jubel prophezeihn.

ARIE PEDRILLO

Frisch zum Kampfe!
Frisch zum Streite!
Nur ein feiger Tropf verzagt.
Sollt' ich zittern?
Sollt' ich zagen?
Nicht mein Leben mutig wagen?
Nein, ach nein es sei gewagt!
Frisch zum Kampfe!
Frisch zum Streite!

Laat de bloem van de liefde bloeien
Heb geduld, oh Selim
Laat de vrucht van de liefde rijpen

Bewerk geduldig het juweel van de
liefde
Elke steen, elk facet
Elke zetting, elk ornament

Heb geduld, zodat het echte
Ware liefde wordt

Heb geduld, zodat het echte
Ware liefde wordt

ARIA BLONDE

Wat een geweldig gevoel
draag ik in mijn borst
Nu geen uitstel, ik zal me haasten
om haar snel dit nieuws te brengen
En al lachend, grapjes makend,
aan haar zo gepijnigd hart
vreugde en blijdschap te voorspellen

ARIA PEDRILLO

Klaar voor het gevecht!
Klaar voor de strijd!
Alleen een slappeling mislukt
Moet ik sidderen, moet ik huiveren?
Niet mijn leven moedig wagen?
Nee, ach nee, het moet gewaagd
Alleen een slappeling mislukt
Klaar voor het gevecht!
Klaar voor de strijd!

DUETT PEDRILLO, OSMAN

PEDRILLO

Vivat Bacchus! Bacchus lebe!
Bacchus war ein braver Mann!

OSMAN

Ob ich's wage? Ob ich's trinke?
Ob's wohl Allah sehen kann?

PEDRILLO

Was hilft das Zaudern?
Hinunter, hinunter!
Nicht lange nicht lange gefragt!

OSMAN

Nun wär's geschehen,
nun wär's hinunter;
Das heiß ich, das heiß ich gewagt!

PEDRILLO, OSMAN

Es leben die Mädchen,
Die Blonden, die Braunen,
Sie leben hoch!

PEDRILLO

Das schmeckt trefflich!

OSMAN

Das schmeckt herrlich!

PEDRILLO, OSMAN

Ah! Das heiß' ich Göttertrank!
Vivat Bacchus! Bacchus lebe!
Der den Wein erfand!

DUET OSMAN EN PEDRILLO

PEDRILLO

Leve Bacchus, Bacchus vivat
Bacchus was een brave man

OSMAN

Zal ik het durven, zal ik drinken
Of zal Allah het kunnen zien?

PEDRILLO

Wat helpt dat getreuzel?
Kom op, drink op!
Nu wel genoeg getwijfeld

OSMAN

Nou, het is gebeurd,
ik heb gedronken
Dat noem ik lef!

BEIDEN

Leve de meisjes,
blondines, brunettes
Ze leven lang!

PEDRILLO

Dat smaakt voortreffelijk

OSMAN

Dat smaakt heerlijk

BEIDEN

Ah, dat noem ik godendrank!
Leve Bacchus, Bacchus vivat
Bacchus die de wijn uitvond

**QUARTETT KONSTANZE,
BELMONTE, BLONDE, PEDRILLO**

KONSTANZE

Ach Belmonte! ach, mein Leben!

BELMONTE

Ach, Konstanze! ach, mein Leben!

KONSTANZE

Ist es möglich? Welch Entzücken!

Dich an meine Brust zu drücken

Nach so vieler Tage Leid.

BELMONTE

Welche Wonne dich zu finden!

Nun muß aller Kummer schwinden!

O wie ist mein Herz erfreut.

KONSTANZE

Sieh, die Freudentränen fließen.

BELMONTE

Halde! laß hinweg sie küssen!

KONSTANZE

Daß es doch die letzte sei.

BELMONTE

Ja, noch heute wirst du frei.

PEDRILLO

Also Blondchen, hast's verstanden?

Alles ist zur Flucht vorhanden

Um Schlag Zwölfe sind wir da.

BLONDE

Unbesorgt, es wird nichts fehlen

Die Minute werd' ich zählen

Wär der Augenblick schon da.

ALLE

Endlich scheint die Hoffnungssonne

Hell durchs trübe Firmament.

Voll Entzücken, Freud und Wonne,

Sehn wir unsrer Leiden End'.

**KWARTET KONSTANZE,
BELMONTE, BLONDE, PEDRILLO**

KONSTANZE

Ach Belmonte, ach mijn leven

BELMONTE

Ach Konstanze, ach mijn leven

KONSTANZE

Is het mogelijk, zo'n verrukking...

Om jou aan mijn borst te drukken,

na het leed van zoveel dagen...

BELMONTE

Heerlijk is het jou te vinden

Nu moet al het verdriet verdwijnen

O, wat is mijn hart verheugd

KONSTANZE

Zie de vreugdetranen stromen

BELMONTE

Liefje, sta me toe ze weg te kussen

KONSTANZE

Mogen het de laatste zijn

BELMONTE

Ja, vandaag nog ben je vrij!

PEDRILLO

Goed dan, Blonde, heb je het begrepen?

Alles voor de vlucht gereed

Klokslag twaalf is het zover

BLONDE

Wees niet bang, er zal niets misgaan

De minuten zal ik tellen

Was het maar alvast zover!

ALLEN

Eindelijk doorbreekt de zon van

de hoop, de duistere hemel

Vol van verrukking, vreugde en geluk

zien we het einde van ons lijden

BELMONTE

Doch ach, bei aller Lust
Empfindet meine Brust
Noch manch geheime Sorgen!

KONSTANZE

Was ist es Liebster, sprich,
Geschwind erkläre dich,
O halt mir nichts verborgen.

BELMONTE

Man sagt: ... man sagt: ... du seiest -

KONSTANZE

Nun weiter?

PEDRILLO

Doch Blondchen, ach! die Leiter!
Bist du wohl soviel wert?

BLONDE

Hans Narr! schnappt's bei dir über?
Ei hättest du nur lieber
Die Frage umgekehrt.

PEDRILLO

Doch Herr Osman

BLONDE

Laß hören

KONSTANZE

Willst du dich nicht erklären?

BELMONTE

Ich will. Doch zürne nicht,
Wenn ich nach dem Gerücht
So ich gehört, es wage
Dich zitternd, bebend frage,
Ob du den Bassa liebst?

PEDRILLO

Hat nicht OSMAN etwan,
Wie man fast glauben kann
Sein Recht als Herr probieret
Und bei dir exerziet?

BELMONTE

Maar ach, bij alle blijdschap
voel ik in mijn borst
toch heimelijk angst

KONSTANZE

Wat is er, liefste, spreek
Toe, wat bedoel je
O, houd voor mij niets verborgen

BELMONTE

Men zegt, men zegt dat jij...

KONSTANZE

Kom, ga verder

PEDRILLO

Maar Blonde, ach, die ladder
Ben jij echt wel zoveel waard?

BLONDE

Malloot, ben jij wel wijs?
Ach, had die vraag maar liever
Andersom gesteld

PEDRILLO

Maar Osman...

BLONDE

Laat horen!

KONSTANZE

Wil je niet zeggen wat je bedoelt?

BELMONTE

Jawel, maar wees niet boos als
ik, naar het gerucht dat ik hoorde,
het waag jou bevend,
sidderend te vragen
of jij soms van de Pasja houdt...

PEDRILLO

Heeft niet Osman soms,
zoals je bijna geloven kunt,
zijn recht als heer opgeëist?
En toen bij jou gelegen?

Dann wär's ein schlechter Kauf!

KONSTANZE

O! wie du mich betrübst!

BLONDE

Da nimm die Antwort drauf.

PEDRILLO

Nun bin ich aufgeklärt!

BELMONTE

Konstanze! ach vergib!

BLONDE

Du bist mich gar nicht wert.

KONSTANZE

Ob ich dir treu verblieb!

BLONDE

Der Schlingel fragt sich an,

Ob ich ihm treu geblieben?

KONSTANZE

Dem Belmont sagte man,

Ich soll den Bassa lieben!

PEDRILLO

Daß Blonde ehrlich sei,

Schwör' ich bei allen Teufeln.

BELMONTE

Konstanze ist mir treu,

Daran ist nicht zu zweifeln.

KONSTANZE, BLONDE

Wenn unsrer Ehre wegen

Die Männer Argwohn hegen

Verdächtig auf uns sehn,

Das ist nicht auszustehn.

BELMONTE, PEDRILLO

Sobald sich Weiber kränken

Daß wir sie untreu denken

Dann sind sie wahrhaft treu

Von allem Vorwurf frei.

Dat zou een slechte zaak zijn

KONSTANZE

O, hoe stel je mij teleur

BLONDE

Hier heb je mijn antwoord

PEDRILLO

Nu is het me duidelijk

BELMONTE

Konstanze, ach vergeef me

BLONDE

Je bent me niet waard

KONSTANZE

Of ik jou trouw gebleven ben?

BLONDE

Die lummel vraagt mij of

ik hem trouw gebleven ben

KONSTANZE

Belmonte hoorde dat

ik van de Pasja zou houden

PEDRILLO

Dat Blonde eerlijk is,

zweer ik bij alle duivels

BELMONTE

Konstanze is mij trouw,

daaraan valt niet te twijfelen

KONSTANZE, BLONDE

Als onze eer door de mannen

met argwaan wordt beschouwd

en zij achterdochtig naar ons kijken,

dan is dat onuitstaanbaar

BELMONTE, PEDRILLO

Als vrouwen diep beledigd zijn

wanneer wij ze van ontrouw

verdenken, dan zijn ze dus echt trouw

en vrij van schuld

PEDRILLO

Liebstes Blondchen ach! verzeihe
Sieh, ich bau' auf deine Treue,
Mehr jetzt als auf meinen Kopf.

BLONDE

Nein, das kann ich dir nicht schenken
Mich mit so was zu verdenken
Mit dem alten dummen Tropf!

BELMONTE

Ach Konstanze! ach mein Leben,
Könntest du mir doch vergeben
Daß ich diese Frage tat.

KONSTANZE

Belmont! wie? du konntest glauben
Daß man dir dies Herz könnt' rauben?
Das nur dir geschlagen hat.

BELMONTE, PEDRILLO

Ach verzeihe! Ich bereue!

KONSTANZE, BLONDE

Ich verzeihe deiner Reue.

ALLE VIER

Wohl, es sei nun abgetan!

Es lebe die Liebe!

Nur sie sei uns teuer

Nichts fache das Feuer

Der Eifersucht an.

PEDRILLO

Blonde, liefste, ach, vergeef me
Zie hoe ik meer vertrouw op jouw
trouw dan op mijn eigen hoofd!

BLONDE

Nee, ik kan je niet vergeven
Dat je mij daarvan verdenkt
Met die ouwe, domme vent

BELMONTE

Ach, Konstanze, ach mijn leven,
kun jij mij niet toch vergeven
dat ik deze vraag stelde?

KONSTANZE

Belmonte, wat? Dus jij gelooft
dat men dit hart van jou kon roven
dat alleen voor jou heeft geklopt?

BELONTE, PEDRILLO

Ach, vergeef me! Ik heb berouw

KONSTANZE, BLONDE

Ik vergeef je omdat je berouw toont

ALLE VIER

Wel, dan is dat afgedaan!

Lang leve de liefde!

Alleen zij is ons dierbaar

En laat niets het vuur van

de jaloezie aanwakkeren

ROMANZE PEDRILLO

In Mohrenland gefangen war
Ein Mädel hübsch und fein;
Sah rot und weiß, war schwarz von
Haar,
Seufzt Tag und Nacht und weinte gar,
Wollt' gern erlöset sein.

Da kam aus fremdem Land daher
Ein junger Rittersmann;
Den jammerte das Mädchen sehr;
Jach, rief er, wag ich Kopf und Ehr,
Wenn ich sie retten kann.

Ich komm zu dir in finst'rer Nacht,
Laß, Liebchen, husch mich ein!
Ich fürchte weder Schloß noch Wacht;
Holla, horch auf, um Mitternacht
Sollst du erlöset sein.

Gesagt, getan;
Glock zwölfte stand
Der tapf're Ritter da;
Sanft reicht sie ihm die weiche Hand;
Früh man die leere Zelle fand;
Fort war sie, Hopsasa!

ROMANCE PEDRILLO

In Morenland gevangen, zat
een meisje lief en fijn;
zag rood en wit, was zwart
van haar
Ze zuchtte dag en nacht en huilde veel
Wilde zo graag bevrijd worden

Toen kwam uit een ver land aangereden
een jonge edelman
Hij had erg met het meisje te doen
'Ha,' riep hij, 'mijn hoofd en eer waag
ik om haar te kunnen redden!'

Ik kom naar je toe in de donkere nacht
Laat mij dan, liefje, snel naar binnen!
Ik vrees noch slot, noch wacht
Hola, hoor toe! Om middernacht
zul jij op vrije voeten zijn!

Zo gezegd, zo gedaan:
op klokslag twaalf
stond de dappere ridder daar
Zacht reikte hij haar tere hand
En leeg vond men haar cel, daarna
Weg was zij! Hopsasa!

ARIE OSMAN

O, wie will ich triumphieren,
Wenn sie euch zum Richtplatz führen
Und die Hälse schnüren zu;
Hüpfen will ich, lachen, springen
Und ein Freudenliedchen singen,
Denn nun hab' ich vor euch Ruh.

Schleicht nur säuberlich und leise
Ihr verdamnten Haremsmäuse,
Unser Ohr entdeckt euch schon.
Und eh' ihr uns könnt entspringen,
Seht ihr euch in unsern Schlingen,
Und erhaschet euren Lohn.

ARIA OSMAN

Ha, hoe zal ik triomferen
als ze jullie naar de galg brengen
en de stropen worden aangetrokken!
Huppelen zal ik, dansen, springen
en een vreugdeliedje zingen
Want dan heb ik voortaan rust!

Sluip maar voorzichtig en stil
jullie verdomde haremmuizen
Onze oren horen goed
En voordat jullie kunnen ontsnappen
zitten jullie al in de val
en krijg je je verdiende loon!

VAUDEVILLE

BELMONTE

Nie werd' ich deine Huld verkennen
Mein Dank bleibt ewig dir geweiht;
An jedem Ort, zu jeder Zeit
Werd' ich dich groß und edel nennen.

ALLE

Wer so viel Huld vergessen kann,
Den seh' man mit Verachtung an.

KONSTANZE

Nie werd' ich im Genuß der Liebe
Vergessen, was der Dank gebeut;
Mein Herz, der Liebe nun geweiht
Hegt auch dem Dank geweihte Triebe.

ALLE

Wer so viel Huld vergessen kann,
Den seh' man mit Verachtung an.

PEDRILLO

Wenn ich es je vergessen könnte,
Wie nah' ich am Erdrosseln war,
Und all der anderen Gefahr;
Ich lief, als ob der Kopf mir
brennte.

ALLE

Wer so viel Huld vergessen kann,
Den seh' man mit Verachtung an.

BLONDE

Herr Bassa, ich sag' recht mit Freuden
Viel Dank für Kost und Lagerstroh.
Doch bin ich recht von Herzen froh
Daß er mich läßt von hinnen
scheiden. (auf OSMAN zeigend)
Denn seh er nur das Tier
dort an,
Ob man so was ertragen kann.

VAUDEVILLE

BELMONTE

Uw mildheid zal ik nooit ontkennen
Mijn dank duurt tot in eeuwigheid
Overal en altijd
zal ik u groot en edel noemen

ALLEN

Wie zoveel mildheid vergeten kan,
die ziet men met verachting aan

KONSTANZE

Nooit zal ik, de liefde proevend,
vergeten wie ik dankbaar ben
Mijn hart, alleen de liefde toegewijd,
heeft nu een deel aan dank gewijd

ALLEN

Wie zoveel mildheid vergeten kan
die ziet men met verachting aan

PEDRILLO

Als ik ooit zou vergeten
hoe dichtbij ik bij verhänging was,
en al die andere gevaren...
Dan rende ik alsof mijn kop in brand
stond

ALLEN

Wie zoveel mildheid vergeten kan,
die ziet men met verachting aan

BLONDE

Heer Pasja, ik zeg het met vreugde:
Veel dank voor kost en inwoning
Maar ik ben uit de grond van mijn
hart blij dat ik van die daar word
gescheiden
Want bekijk dat beest nog maar
eens goed
Of men zoiets verdragen kan

OSMAN

Verbrennen sollte man die Hunde
Die uns so schändlich hintergehn;
Es ist nicht länger auszustehn.
Mir starrt die Zunge fast im Munde
Um ihren Lohn zu ordnen an:
Erst geköpft,
dann gehangen,
dann gespießt
auf heiße Stangen;
dann vebrannt,
dann gebunden,
und getaucht;
zuletzt geschunden.

KONSTANZE, BELMONTE, BLONDE,
PEDRILLO

Nichts ist so häßlich als die Rache;
Hingegen menschlich, gütig sein,
Und ohne Eigennutz verzeihn.
Ist nur der großen Seelen Sache!
Wer dieses nicht erkennen kann,
Den seh' man mit Verachtung an.

OSMAN

Verbranden moesten we die honden
die ons zo schandelijk bedriegen
Het is niet langer te verdragen
Mijn tong jeukt in mijn mond
om opdracht voor hun straf te geven:
Eerst onthoofd
en dan gehangen,
dan gespiest
op hete stangen,
dan verbrand
en vastgebonden,
dan gekielhaald
en tot slot gevild

KONSTANZE, BELMONTE, BLONDE,
PERDRILLO

Niets is zo verachtelijk als haat
Maar menselijke goedheid,
niet vanuit eigenbelang vergeven,
is alleen grote geesten gegeven
Wie dat niet erkennen kan,
ziet men met verachting aan

SCHLUSSCHOR

Bassa Selim lebe lange!
Ehre sei sein Eigentum!
Seine holde Scheitel prange
Voll von Jubel, voll von Ruhm!

SLOTKOOR

Selim Pasja leve lang,
eer valt hem ten deel!
Mogen roem en jubel stralen
om zijn nobel hoofd

Biografieën

Artistieke staf

Frédérique Chauvet is dirigent en specialist in historische dwarsfluiten, met een passie voor theatermuziek, vooral die van Henry Purcell. Ze behaalde haar diploma dwarsfluit aan het Conservatorium van Versailles en vervolgde haar studie in Nederland, waar ze zich specialiseerde in historische uitvoeringspraktijk, koor- en orkestdirectie. Als fluitiste speelde ze met ensembles als de Taverner Players, Die Rheinische Kantorei en Concerto d'Amsterdam. Met haar Trio Il Galante won ze het Van Wassenauer Concours en haar Renaissancefluit-cd met het Attaignant Consort

kreeg een Diapason d'Or. Haar dirigeercarrière begon met opera's van Purcell, Monteverdi en Rameau. In 2000 richtte ze **BarokOpera Amsterdam** op, waarmee ze in Nederland en Frankrijk optreedt. Ze bracht succesvolle producties zoals Purcells *The Fairy Queen*, *King Arthur*, *The Tempest* en *Dido & Aeneas*, in samenwerking met regisseurs als David Prins en Sybrand van der Werf. Haar opname van Purcells *Cold Genius Aria* werd door BBC3 geprezen als een van de beste interpretaties. Ze dirigeerde in gerenommeerde theaters zoals het Théâtre de l'Athénée in Parijs en de Opéra de Reims. Ook werkte ze met het Nouvel Opéra de Fribourg voor Händels *Acis & Galatea*, dat later werd hernomen in het Operahuis van Massy. Chauvet brengt graag komische opera's uit de collectie van het Théâtre Français de La Haye, met werken van Offenbach, Boieldieu en Gluck. In 2021 dirigeerde ze *De Vuurtorenwachter*, een poëtische opera in gebarentaal. In 2024 toert ze met Purcells *A Fairy Queen* langs 20 Nederlandse theaters. Voor haar verdiensten in kunst en letterkunde werd ze in 2018 in Frankrijk geridderd als *Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres*.

Selim Doğru (1971) groeide op in Istanbul te midden van Turkse, Griekse, Armeense en Joodse burens en culturen. Deze multiculturele rijkdom neemt hij mee in zijn compositiewerken, waarin cross-overs van klassieke en hedendaagse muziek, barok, wereldmuziek, jazz, elektronica, draaiorgel en alle mogelijke combinaties daarvan een grote rol spelen. Doğru studeerde piano aan de Marmara Universiteit in zijn geboorteplaats. Aan het Amsterdams Conservatorium, de Hogeschool voor de

Kunsten in Utrecht en vervolgens aan het Rotterdams Conservatorium rondde hij studies klassieke en elektronische compositie af. Doğru schrijft klassiek-moderne muziekstukken voor bijzondere instrumentaties. Zijn werken zijn in binnen- en buitenland uitgevoerd in allerlei bezettingen, van symfonieorkest tot zigeunerband. Doğru ontwikkelde een multidisciplinaire werkwijze; de integratie van muziek, fotografie, video, poëzie, dans en vertelling resulteerde in de multimediale performance *Metamorfose*. *Metamorfose* was een multidisciplinaire voorstelling gebaseerd op het gelijknamige verhaal van Franz Kafka. Sindsdien zette hij deze lijn voort in diverse andere werken, waaronder *Medcezir / Eb en Vloed*, met het Axyz Ensemble en musici uit Turkije, *Escher over de Grens* met het Escher Ensemble, *Mensen Landschappen* met de gedichten van Nâzım Hikmet en Judith Herzberg en 'van Byzantion tot Istanbul' voor Holland Festival. In 2016 heeft Doğru zijn mini-opera "Walking in ignorance is a choice for those who find reality too hard to face" gecomponeerd, het libretto geschreven en de regie gedaan in opdracht van de Balie. Daarnaast heeft Doğru veel geschreven voor muziektheater, mime- en dansvoorstellingen. Hij heeft talloze orkestarrangementen gemaakt voor onder andere het ReisOrkest Arnhem, Nederlands Blazers Ensemble, Koperensemble van het Concertgebouworkest en het reART Ensemble. Selim Doğru is de artistieke leider van reART Collective en Arnhem ReisOrkest. Binnen deze organisaties ontwikkelt hij zijn multidisciplinaire en multiculturele visie verder, zoekend naar nieuwe artistieke vormen en verbindingen tussen disciplines, culturen en maatschappelijke ontwikkelingen.

Ezgi Köroğlu, afgestudeerd aan de IED Fashion & Textile school in Milaan (2011), heeft als designer gewerkt met prestigieuze modehuizen zoals Ferre tijdens de Milan Fashion Week. In Amsterdam combineert ze al negen jaar haar muziekcarrière met werk als kostuumontwerper en stylist voor opera's en theaters. Ze ontwierp onder meer kostuums voor Mozart's *Die Entführung aus dem Serail*, waarbij ze authentieke details en duurzaamheid benadrukte. Ezgi runde haar eigen merken, ODUN Design (productontwerp) en

Smile By Ezgi (juwelen), met focus op natuurlijke materialen. Haar specialiteit is karakterontwikkeling, waarmee ze een unieke brug slaat tussen klassiek en modern design.

Bülent Evren (1955, Isparta, Turkije) is een beeldend kunstenaar en conceptueel schilder, gevestigd in Amsterdam sinds 1979. Na zijn opleiding aan het Galatasaray Lycée en de EDC Parijs, volgde hij Ateliers '63 in Haarlem. Zijn werk werd vanaf de jaren '80 internationaal geëxposeerd in galeries en musea. Zijn kunst omvat drie fases: Neo Geo schilderijen (1982-1995), 'IJzer en Vuur'-silhouetten (1996-2004) en Griekse Goden-wandfiguren (2005-heden).

Evren ontwierp ook toneelbeelden, onder meer voor Theater RAST, waarmee hij primaire thema's als weerstand en bezwering uitdrukte. Zijn projecten verbinden abstracte vormen met culturele symboliek en maatschappelijke thema's.

Dirk Blom (1954) combineert decennia aan ervaring in lichtontwerp en theatereducatie, waaronder zijn zestienjarige docentschap aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Van 2002 tot 2012 was hij lid van het productiebureau Art Support, waar hij werkte aan projecten zoals Theater Oostpool, Cinekid Festival, Wereldhavendagen Rotterdam en 16 jaar de Nationale Herdenking op de Dam. Internationaal ontwierp hij voor Théâtre National de Chaillot (Parijs) en Berliner

Kammeroper. In 2014 richtte hij samen met Selim Doğru het reArt Collective op, waarmee hij innovatieve samenwerkingen initieerde. Als technisch producent en ontwerper blijft hij actief in theater- en muziekproducties, met een bijzondere focus op multidisciplinaire projecten en internationale podia.

Aafke de Vries studeerde dramaturgie en musicologie aan de Universiteit van Amsterdam. Zij houdt ervan theaterteksten te analyseren op betekenis en de vaak wat oudere verhalen te vertalen of te 'hertalen' naar een taal en vormtaal die voor mensen van nu aansprekend zijn. Naast het onderzoeken van de achtergronden van een stuk, waarbij geschiedenis, muziekgeschiedenis en kunstgeschiedenis een rol spelen, werkt zij als productiedramaturg: samen met de makers en uitvoerenden kijkt en denkt zij mee tijdens

het creatieve proces in de repetitieperiode. Aafke heeft meegewerkt aan heel verschillende voorstellingen, van locatietheater tot het maken van een nieuwe opera en is sinds 2023 verbonden aan BarokOpera Amsterdam.

Mark Toxopeus studeerde klassiek piano aan het Conservatorium van Amsterdam bij David Kuyken, waar hij in 2008 zijn Master-diploma behaalde. In 2004 won Mark een tweede prijs bij het Nationaal Concours van de Young Pianist Foundation. Sinds 2010 is hij pianist en arrangeur bij het Rodion Trio, bestaande uit klarinet, saxofoon en piano. Met zijn arrangementen kan het trio de meest uiteenlopende muziek spelen, waardoor er zeer verrassende programma's ontstaan. In 2013 won het ensemble de eerste prijs bij het Internationaal Kamermuziekconcours in Almere. Mark heeft arrangementen gemaakt voor verschillende groepen en ensembles, zoals Barokopera Amsterdam, Vocaal Talent Nederland en Syrène Saxofoonkwartet.

Nicky van Cleef studeerde in 2009 af aan de Fontys Dansacademie Tilburg, met een specialisatie Jazz/urban & moderne dans. Als uitvoerend danser is hij al jarenlang actief in diverse gezelschappen en producties, waaronder Opera Ballet Amsterdam (NL), Theater Basel (CH), Frankfurt Opera (DE), de Nederlandse Reisopera (NL), de Salzburger Festspiele (AT) en dansgezelschap Isabelle Beernaert (BE). Naast zijn uitvoerende danscarrière heeft Nicky zich verder ontwikkeld als dansdocent en choreograaf, waarbij hij zijn ervaring en artistieke visie inzet voor verschillende producties en projecten. Voor *Mozarts Ontvoering uit de Harem* creëerde hij de choreografie in samenwerking met Selim Doğru en danseres Ayşe Nur Sallı. Daarnaast is hij voor deze voorstelling actief als productie leider.

Caroline Heller volgde een opleiding tot kleermaker aan de Meesteropleiding Coupeur in Amsterdam. Na voor verschillende ateliers in de culturele sector gewerkt te mogen hebben, veranderde zij van richting en volgde de Bachelor Aarde, Economie en Duurzaamheid aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. Momenteel volgt ze aan Universiteit Utrecht de Master Energy Science. De creativiteit van opera en wetenschap vormt voor haar de perfecte combinatie.

Artiesten

Tinka Pypker behaalde in 2019 haar bachelor diploma aan het Koninklijk Conservatorium, summa cum laude, met de Fock Medaille in herkenning van het beste eindexamen dat jaar. Tijdens haar studie specialiseerde ze zich ook in oude muziek bij gerenommeerde specialisten. In 2021 studeerde ze af aan de Dutch National Opera Academy met de rol van Rosalinde in Die Fledermaus. Ze debuteerde bij De Nationale Opera in Amsterdam en werkte daarna twee jaar bij de Internationale Operastudio van Oper Köln, waar ze rollen

vertolkte in o.a. Peter Grimes, Der Zwerg, en Romeo und Julia. In 2021 was ze finalist in het prestigieuze Internationaal Vocalisten Concours. Ze won diverse prijzen, waaronder de eerste prijs bij het VCL-Concours in 2024, en bracht in datzelfde jaar haar debuutalbum Les chemins met pianist Maurice Lammerts van Bueren uit.

Nathalie Denyft is een veelzijdige zangeres, actief in opera, operette en concert. Ze vertolkte rollen als Königin der Nacht, Donna Anna, Mimi, Tosca, Suor Angelica en Blanche (*Dialogues des Carmélites*). In operette schitterde ze o.a. als Hanna Glawari, Rosalinde, Gräfin Mariza en Lisa (*Das Land des Lächelns*). Haar concertrepertoire omvat werken zoals *Vier letzte Lieder* (R. Strauss), *Ein Deutsches Requiem* (Brahms) en *Requiem* (Mozart). Ze trad op in Nederland en Duitsland in opera's en liedrecitals en werkte mee aan cd-opnames met Anima Eterna o.l.v. Jos Van Immerseel. Nathalie toert momenteel door Vlaanderen met haar kleinkunstprogramma *Mens, durf te leven!* Ze studeerde zang en piano aan het Lemmensinstituut in Leuven en voltooide haar opleiding solozang en opera aan het Conservatorium Maastricht bij Barbara Schlick. Ze wordt gecoacht door Gemma Visser.

Jan-Willem Schaafsma studeerde aan het Koninklijk Conservatorium en behaalde zijn masterdiploma aan de Dutch National Opera Academy. Na zijn master zong hij o.a. Lysander in *A Midsummer Night's Dream* (Britten), Belmonte in *Die Entführung aus dem Serail* (Mozart) en Lenski (*Jevgeni Onegin*, Tsjaikovsky). Hij zong solo's bij de NPS-zaterdagmatinee, De Nationale Opera, Opera Zuid en de Nederlandse Reisopera. Ook speelde hij rollen in producties van Barok Opera Amsterdam (*Acis*

& *Galatea*, Handel) en Opera2Day. Jan-Willem zong met orkesten als het *Concertgebouworkest*, *Noord Nederlands Orkest*, *Orkest van de Achttiende Eeuw*, *Nederlands Philharmonisch Orkest*, *philharmonie zuid nederland* en *De Nederlandse Bachvereniging*. Hij werkte onder dirigenten als Ed Spanjaard, Edo de Waart, Cristian Macelaru, Reinbert de Leeuw, Shunske Sato en Kenneth Montgomery.

De Nederlandse tenor **Jacques de Faber** studeerde aan conservatoria in Maastricht (Axel Everaert), Rome (Anna Maria Ferrante) en Utrecht (Jon Thorsteinsson). Hij zong bij het Brussels Operette Theater, De Nederlandse Reisopera, Opera Nijetrijne, M31 in samenwerking met de DNO. Bij Opera Zuid heeft hij de meeste rollen op zijn naam staan, onder andere Yamadori in *Madama Butterfly* (Puccini), Douphol in *La Traviata* (Verdi), Le Dancaïre in *Carmen* (Bizet), Dr. Blind in *The Fledermouse* (Strauss jr.), Max in *Fantasio* (Offenbach), Monostatos in *Die Zauberflöte* (Mozart) en Dormont / Commissario in *La Scala di Seta / Il Signor Bruschino* (Rossini). Afgelopen seizoenen zong hij bij de Barokopera Amsterdam in *L'Ivrogne Corrigé* (Glück), *De Ontmaskering van Peter de Grote* (met muzikale hoogtepunten van Grétry, Donizetti en Lortzing) en de rol van Microscope in *Een Reis naar de Maan* (Offenbach).

Bariton **Sinan Vural**, afkomstig uit Ankara, Turkije, heeft gestudeerd aan het conservatorium in Enschede en aan de Dutch National Opera Academy in Amsterdam. Hij heeft rollen gezongen in een groot aantal operaproducties bij Holland Opera, World Opera Lab, Opera Spanga en Opera Nijetrijne, in opera's variërend van oude muziek tot hedendaags. Daarnaast is hij vaak te horen als solist in oratoriumrepertoire, met name de Matthäus- en Johannespassies en het *Weihnachtsoratorium* van Bach, de *Petite Messe Solennelle* van Rossini en het *Requiem* van Brahms. Hij geeft ook regelmatig liedrecitals o.a. met pianisten Vaughan Schlepp en Abigail Richards. Sinds 2014 is hij hoofdvakdocent zang aan de Fontys Academy of Music and Performing Arts in Tilburg en sinds 2021 docent zangmethodiek aan het Conservatorium van Amsterdam.

Wiebe-Pier Cnossen (bariton) studeerde in 1998 af als Jazz-zanger aan het Koninklijk Conservatorium. Hierna vervolgde hij zijn zangstudie op de klassieke afdeling van hetzelfde conservatorium. In 2003 studeerde hij af voor zijn Master's aan de Nieuwe Opera Academie. Hij volgde master classes bij o.a. Christina Deutekom, Mark Tucker en Ian Bostridge. Was solist bij o.a. De Nederlandse Opera, De Nationale Reisopera, Het Orkest van de Achttiende

Eeuw, het Residentie Orkest, het Doelen Ensemble, Holland Opera en bij verschillende gezelschappen in Europa. Hij vertolkte onder andere de rollen Almaviva en Figaro in *Le Nozze di Figaro* (Mozart) de titelrol in *Don Giovanni* (Mozart), Escamillo in *Carmen* (Bizet), Germont in *La Traviata* (Verdi), Alfio in *Cavalleria Rusticana* (Mascagni), en Pizarro in *Fidelio* (Beethoven). Ook speelde hij in vele hedendaagse opera's. Wiebe-Pier Cnossen geeft les op het Conservatorium van Amsterdam sinds 2010 en doet dat op de afdeling waar hij zijn eerste passie voor muziek vond, de Jazz.

Instrumentalisten

De Zweedse **Elin Eriksson** studeerde moderne viool bij Jennifer Nuttal-Wolf bij het conservatorium in Malmö en bij Philipp Hirschhorn en Eeva Koskinen aan de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht. Vervolgens barokviool bij Alda Stuuroop. Daarbij heeft zij verschillende masterclasses gevolgd bij o.a. Andrew Manze, Fabio Biondi, Sirkka-Liisa Kaakinen en Reinhardt Goebel. Tegenwoordig speelt zij in vele oude muziekensembles en orkesten die wereldwijd concineren en is zij te horen op meerdere CD's. Het

repertoire varieert van renaissance tot barok, klassieke en romantische werken maar ook de hedendaagse muziek.

Isidro Albarreal is een Spaanse barokviool- en altviolist die in Nederland woont. In 2012 werd hij toegelaten tot het Conservatorium van Amsterdam om zijn Bacheloropleiding te voltooien bij Sophie Gent en Shunske Sato. Hij kreeg ook les van Ton Koopman, Alfredo Bernardini en Sigiswald Kuijken. Isidro speelt momenteel met barokensembles zoals Concerto Köln, Orquesta Barroca de Sevilla, Bremer Barockorchester, Florilegium Musicum en het Bach Orchestra of the Netherlands, wat hem de kans biedt

om samen te werken met dirigenten zoals Enrico Onofri, Andrea Marcon en Riccardo Minasi en op te treden in prestigieuze concertzalen zoals het Muziekgebouw aan 't IJ, het Concertgebouw van Amsterdam, de Nederlandse Nationale Opera & Ballet, evenals op festivals zoals het Grachtenfestival Amsterdam, het MA Brugge Festival, het Utrecht Oude Muziek Festival, het Festival Internacional de Arte Sacro van Madrid, het Festival de Música Antigua de Sevilla, het Festival d'Ambronay, de Internationale Händel-Festspiele Göttingen en de Innsbrucker Festwochen der Alten Musik. Isidro's passie voor barokmuziek en compositie leidde ertoe dat hij de Ruzickova Compositie Wedstrijd in 2022 en in 2023 won.

Arwen Bouw studeerde viool bij Rémy Baudet en Jan Hulst, en barokviool bij Alda Stuuroop. Na haar studie was ze een van de oprichters van Barokensemble De Swaen, een ensemble waarvoor ze muziek vanuit manuscripten naar moderne uitgaves uitwerkte. Arwen is als violiste werkzaam in ensembles in Nederland, België en Duitsland. Ze coacht zowel amateurs als wel professionele violisten in baroktechniek. Naast viool speelt ze viola d'amore en is ze verbonden aan de International Viola d'amore Society.

Alba Mariela is een Argentijnse viool- en altvioolspeler. Ze is afgestudeerd aan het Koninklijk Conservatorium van Den Haag, waar ze les kreeg van Enrico Gatti. Ze heeft zich gespecialiseerd in de historische uitvoeringspraktijk en parallel daaraan een carrière als vertolker van Argentijnse muziek. In haar thuisland maakte ze deel uit van het Nationaal Symfonieorkest en bij operagezelschappen zoals Buenos Aires Lírica, Juventus Lyrica. In Nederland speelde ze met ensembles als Holland Baroque, Dutch Baroque, Barokorkest Florilegium Musicum, La Sorpresa Barokorkest, Capella Maria Barbara en het London Film Music Orchestra (Europese tournee).

Tal Canetti, violoncello, barokcello en basse de violon. Ze behaalde haar Bachelor of Music (BMus) cello magna cum laude aan de Buchmann-Mehta School of Music onder prof. Shmuel Magen. Vervolgens specialiseerde ze zich in historische uitvoeringspraktijk en voltooide haar postdoctorale studie barokcello bij Viola de Hoog. Haar Master uitvoerend musicus behaalde ze aan het Koninklijk Conservatorium bij Jaap ter Linden. Ze won tweemaal een beurs van de American-Israeli Cultural Foundation en speelde op prestigieuze festivals zoals Verbier en NJO Summer Academy als cello aanvoerder, onder Philippe Herreweghe en Christopher Hogwood. Ze speelt wereldwijd met toonaangevende barokorkesten en werkte met dirigenten als Ton Koopman, Kurt Masur, Kent Nagano en Giuseppe Sinopoli.

Hendrik-Jan Wolfert studeerde contrabas aan het Utrechts Conservatorium. Na tournees met het Europees Barokorkest specialiseerde hij zich in historische uitvoeringspraktijk en behaalde aan het Koninklijk Conservatorium de Aantekening Kamermuziek. Hij werkte mee aan geënceneerde operaproducties van onder meer Les Arts Florissants, de Nederlandse Opera en Les Talens Lyriques. Met talrijke gespecialiseerde ensembles, waaronder Currende, Ad Mosam, 't Kabinet, Camerata Delft, Anima

Eterna, Il Fondamento en het Huelgas Ensemble nam hij vele cd's op en geeft hij concerten in de meeste Europese landen, de Verenigde Staten en Japan. Tijdens de concerten bespeelt hij een 'gitaarbas' die rond 1700 in Noordoost-Italië werd gebouwd.

Marion Moonen studeerde dwarsfluit aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag bij Paul Verheij en Frans Vester. Nadat ze twee jaar orkestervaring had opgedaan in Spanje (Valladolid), keerde zij terug naar Den Haag om traverso te studeren bij Wilbert Hazelzet. Sindsdien was ze als freelancer werkzaam bij verschillende oude muziek ensembles, zoals the Amsterdam Baroque Orchestra, Concerto Köln, The Bach Players (Londen), Musica ad Rhenum, de Van Swieten Society, het Attaignant Consort,

het Kleine Konzert (Herman Max), waarmee zij in binnen- en buitenland optrad en cd-opnames maakte.

Diederik Ornée heeft al jarenlang een uitgebreide concertpraktijk in binnen- en buitenland. Zijn repertoire strekt zich uit van de eerste composities voor klarinet en chalumeau (de voorloper van de klarinet) tot hedendaagse muziek. Diederik speelt symfonisch repertoire, opera, muziektheater, balletbegeleiding en solo, maar voelt zich het meeste thuis in de kamermuziek. Bij Barokopera Amsterdam, waar opera en kamermuziek samen komen, speelt hij met bijzonder veel plezier. Verder speelt of

speelde hij o.a. bij het Nationaal Balletorkest, Phion, Anima Eterna, Orkest van de 18e Eeuw, Orfeo Orchestra Boedapest en Holland Opera. Hij coacht regelmatig de blazerssectie bij jeugd- en studentenorkesten en is vaste docent bij de Zomercursus Woudschoten. Diederik speelt op modern en historisch instrumentarium.

Eva Jansen (1989) is werkzaam als fagottist in onder meer Holland Opera, De Nieuwe Philharmonie Utrecht en Ars Musica. Daarnaast is zij in binnen- en buitenland in de authentieke uitvoeringspraktijk actief, onder meer bij B'Rock, Barokopera Amsterdam en Utrecht Company of Music. Op vijftienjarige leeftijd begon Eva met fagotlessen bij Jef Oosting in Sibrandabuorren (Friesland). In 2013 haalde zij haar bachelordiploma fagot bij Ronald Karten en Jos de Lange aan het Conservatorium van Amsterdam. In 2017

behaalde zij aldaar ook haar masterdiploma barokfagot bij Benny Aghassi. Eva kreeg masterclasses van o.a. Brian Pollard, Joep Terwey en Sergio Azzollini. Eva is ben verbonden als muziekdocent en trainer aan Stichting Hallo Muziek. Zij geeft muzikles in het basisonderwijs aan groepen 1 t/m 5. Daarnaast heeft Eva een aantal privéleerlingen.

Anneke Veenhoff – Fortepiano. Anneke specialiseerde zich in de authentieke uitvoeringspraktijk aan het Koninklijk Conservatorium bij Bart van Oort. Als soliste speelde zij o.a. pianoconcerten in het Concertgebouw met de NDA en met Arte Dei Suonatori in Poznan. Met haar Trio van Hengel was zij in 2001 prijswinnaar van het Internationaal Van Wassenauer Concours. Aansluitend gaf zij met dit Trio vele concerten en maakte cd-opnames met niet eerder opgenomen werk van Anton Eberl. De cd's werden

internationaal lovend ontvangen waaronder een 10 in het tijdschrift *Luister* en een *Prise de son Lumineuze* in *Classica*. Anneke is sinds 2006 pianiste bij Barokopera Amsterdam.

Şükrü Kirtiş is een getalenteerde ney-speler, geboren in Amsterdam, met een diepe verbondenheid met traditionele Turkse en Ottomaanse muziek. Zijn passie voor de ney begon op jonge leeftijd, aangetrokken door de spirituele klanken van het instrument. Door intensieve studie ontwikkelde hij een unieke stijl die klassieke technieken met moderne invloeden combineert. Kirtiş trad op in prestigieuze zalen en festivals wereldwijd en staat bekend om zijn betoverende improvisaties. Hij werkt regelmatig samen

met gerenommeerde muzikanten uit diverse genres, waaronder klassieke en hedendaagse muziek, en weet traditionele ney-klanken op bijzondere wijze te verbinden met nieuwe muzikale stijlen.

Uğur Akbaba is kanunspeler, en leidt als dirigent het Harmonie Turkse Muziek Koor. Bekend om zijn geavanceerde techniek en virtuositeit, combineert hij een verfijnde stijl met expressieve interpretaties. Zijn improvisatievermogen stelt hem in staat om spontane en diep emotionele uitvoeringen te creëren, wat zijn diepgaande begrip van de Turkse makam-muziek toont. Gepassioneerd door het behoud en de promotie van traditionele muziek, arrangeert en speelt hij zowel klassieke als hedendaagse stukken en verkent hij de grenzen van de kanunkunst. Hij werkt actief samen met muzikanten uit diverse achtergronden, wat zijn muzikale expressie verrijkt.

Veysel Dzhesur, geboren in Izmir (Turkije), begon zijn muzikale carrière als trompettist en studeerde later klassiek slagwerk aan het Conservatorium van Izmir. Hij speelde in grote Turkse orkesten zoals de Presidential Symphony Orchestra. In Nederland behaalde hij zijn master aan Codarts Rotterdam en werkte met orkesten als Rotterdam Sinfonia. Zijn passie voor Midden-Oosterse instrumenten groeide tijdens zijn studie. Als multi-percussionist combineert hij Westerse klassiek, wereldmuziek en theater bij Oorkaan.

Al meer dan tien jaar inspireert hij kinderen als muziekleraar, met als doel vreugde en nieuwsgierigheid naar muziek op te wekken, en nieuwe generaties luisteraars en muzikanten te inspireren.

Ayşe Nur Salli studeerde af aan de Academie voor Theater en Dans in Amsterdam. Sindsdien is zij actief als danser/performer, choreograaf/danstheatermaker en docent bij o.a. Internationaal Theater Amsterdam, PACT+ en NDT. Binnen haar kunstenaarschap vertrekt ze vanuit haar Contemporary dansachtergrond, improvisatie en een interne fysieke urgentie om (maatschappelijke) thema's tot leven te brengen en om te zetten in bewegende vorm. Als maker is de basis in haar werk altijd dans en beweging. Naast haar

eigen danstaal, laat ze zich inspireren door andere lichaamstalen en creëert samen met hen. De verbinding, het samen bewegen en ademen staan centraal in elk werk, om zo met zijn allen te kunnen verdiepen en te onderzoeken in de wereld. Naast haar liefde voor dans zoekt ze samensmeltingen door gebruik van andere disciplines, zoals spoken word, tekst en muziek en creëert ze interdisciplinair werk.

22 producties

sinds 2000

- 2024/25 *A Fairy Queen* van Purcell
- 2022/23 *Reis naar de Maan* van Offenbach
- 2021/22 *De Vuurtorenwachter* van Händel, Purcell & Monteverdi
- 2019/20 *Queen Mary* van Purcell
- 2018/19 *De Onmaskering* van Peter de Grote van Donizetti,
Lortzing & Grétry
- 2017/18 *King Arthur* van Purcell
- 2016/17 *Acis & Galatea* van Händel
- 2015/16 *Don Giovanni, 1815* van Mozart, Castil-Blaze & Kalkbrenner
- 2014/15 *Händel Revue* van Händel & Pergolesi
- 2013/14 *Dido & Aeneas, Liefde & Hel* van Purcell, Rameau & Lully
- 2012/13 *Purcell Gala II*
- 2011/12 *L'Ivrogne Corrigé* van Gluck
- 2010/11 *King Arthur* van Purcell
- 2009/10 *Purcell Gala I*
- 2008/09 *Le Nozze di Figaro* van Mozart
- 2007/08 *Opéras-comiques à la Belle Epoque* van Offenbach & Massé
- 2006/07 *A Tempest* van Purcell
- 2005/06 *Ma Tante Aurore* van Boiieldieu
- 2003/04 *King Arthur* van Purcell
- 2002/03 *The Fairy Queen* van Purcell
- 2001/02 *Le Violoneux, légende bretonne & Tromb'Al-ca-zar* van Offenbach
- 2000/01 *Alceste* van Händel

Dank aan onze Vrienden voor hun kostbare steun!

BarokOpera koestert de band met haar publiek, ook buiten de voorstellingen.
Wilt u onze nieuwsbrief ontvangen of Vriend van BarokOpera worden?

Meer informatie vindt u bij onze gastheer/vrouw of op
www.barokoperaamsterdam.com/word-vriend-van-barokopera

Het bestuur van BarokOpera Amsterdam:

Gerard Wolters, voorzitter

Rob Wansink, penningmeester

Mischa Ros, secretaris

Bert Trenning, Marianne Wiersma, Selda van Geene, Jessica Meyer,
algemene leden

Colofon

Vormgeving Modern Story Studio/Maartje de Groot

Fotografie Jaap Kroon

Veel dank aan Sabine Huls, Bert Trenning, Frerick Den Haan, Arjan Terwiel,
Ella Kruzinga, Selisa Doğru, Martin van der Gaag voor hun inbreng bij deze
productie.

Bijzonder dank aan

Gerolf Slot, mede-oprichter van BarokOpera Amsterdam en
25 jaar lang zakelijk leider

BarokOpera Amsterdam
Singel 74 c
1015 AC Amsterdam

www.barokopera.nl